

és keserves jajgatás. Rákhel sirátván az ő fiait nem akara megvigasztaltatni. Tekints oh szent Isten! az édes anya fájdalomra, ki most hátramaradt egyetlen kis fiát vesztette el, s sirást és keserves jajgatást hallat, mint egykoron Rákhel Izrael hegyén. Oh a csapásokat mindig nehéz viselni, de a szeretteink elvesztése által okozott csapások a legmegrendítőbbek. Hátha még egymásután ragadja el őket a fekete madár, a halál — oh mily nehéz akkor vigasztalódni.

És nézd az édes atya hallgatag, fájdalomtól dult kebelét is, a ki hiába kére, hiába könyöрге: „tekints az én fiamra, mert nékem egyetlenegyem“. Ő már ha örvendett az örülökkel, sirt is sokat a sirókkal az életben. Nem egyszer indult meg felebarátjai koporsóinál. Ah de most az ő egyetlen fiát, képmását, jövő reményét, büszkeségét, férfi örömét, boldogságát rejti magába a hideg koporsó. Csöndben alkotott szép reményei, melyek egyetlen kicsiny fiához a jelen örömeiben és a jövő kilátásaiban fűződtek, egyszerre szétfoszolva, meghiusítva. A fiak koronái a háznak s házának kicsiny koronája széttört. És a te szolgád csüggedten hajtja meg fejét, hogy elvétellett tőle szemeinek kívánsága. S ha nem is szakgatja meg ruháit, mint Izrael veszteséget szenvedett férfiai, de annál erősebben dül szívében a néma fájdalom. Tekints Atyánk! a te szolgád néma szenvedésére. És tekints ama szerető rokonok fájdalomra is, kiknek szive oly közel állott e családhoz, mintha önvesztességüket siratnák e kicsiny gyermek halálában.

Tekints és jövel a te vigasztaló szent lelkeddel; nyits lelki szemeink előtt Gileádot, a honnan égi balzsam csepegjen alá a febel vérző sebeire. Az életnek és enyészetnek te vagy oh Isten Ura. Megfoghatatlan a mód, melylyel az élet és enyészet utait intézed. S nekünk, miként szent fiadnak, meg kell nyugodni akaraton. Oh adj lelki erőt, hogy a te szolgád is, miként dicső mestere, dicső mesterünk, leljen megnyugvást szent akarotodban. A fájó szívekre, mint balzsamcseppeket hullasd a barátok és ismerősek részvétkönyveit, mint vigasztalást szállítsd lelkükbe, a bánatrészvét tiszta, őszinte nyilatkozatait, hadd legyen az édes anyának keservében könnyebbülés az, hogy vele más nők, más anyák is sirnak, könnyeznek keservesen. És végül add értésükre amaz örök vigaszt is, hogy a kicsiny ártatlan lelke ama mennyei honba szállt, hol előtte a boldogság örökzöld virányai tárulnak fel.

Minket pedig taníts meg e kicsiny gyermek koporsójánál amaz igazságra, mit Jézus mondott: „Ilyenkké a mennyeknek országa“, hogy éljünk szeplőtlen, tiszta életet, hogy jegykor nyerhessünk mi is dicsőséget te nálad. Szent fiad nevében kérünk, hallgass meg! Amen. **Péterfi D.**

IRODALMI ÉRTESETŐ.

Magyar Plutarch. Uj Magyar Athenas. Ujabbkori magyar protestans egyházi írók életrajz gyűjteménye. Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv s mások közreműködésével gyűjté Sz. Kis Károly. Kiadja Aigner Lajos Budapest. 1. füz. Dr. Ballagi Mór arczképével, ára 50 kr. Bod Péter Magyar Athenasa óta, mely ezelőtt 116 évvel jelent meg, a magyar prot. írók életéről és műveiről rendszeres mű nem adatott ki. S már e körülménynél fogva is üdvözlőnk kell a vállalatot. Az első füzet Ács Károlytól Bodola Sámuelig jön le betűrendben és egyes életrajzok igen sikerülteknek mondhatók. Azonban nem titkolhatjuk el azt az észrevételünket, hogy

a míg némely életrajzok kissé szárazak, másokon igen meglátszik, hogy az adatokat az illető írók szolgáltatták életrajzaikhoz, mi a míg egyfelől előny, másfelől hátrány. Előny az adatok megbízhatósága, de nyilván hátrány az a fölös részletezés, mely némelyekben az illető író legutolsó hirlapi cikkére is kiterjed. Ezen azonban segítve lesz, hogyha a szerkesztőség ugyanazt a mértéket alkalmazza minden íróval illetőleg. Megjegyezzük még, hogy az első füzetben egy unitárius író neve sem fordul elő, s kíváncsiak vagyunk rá, hogy a többi füzetek közleményei is a szerkesztőket azok közül valóknak fogják-e feltüntetni, kik az unitáriusokat még mindig nem számítják a protestansok közé. Különbösen ajánljuk a fontos vállalatot, mely irodalmunkban valóban hézagot fog pótolni. Az Uj M. Athenas 10 füzetben jelenik meg két heteakint 4 ives füzetekben arczképpel. A kik negyedévre fizetnek elé 3 frtta¹, a füzeteket bérmentesen kapják.

„Az alapok és alapítványok jogi természetéről“ Orbán József sárospataki tanártól egy nagybecsű cikksorozat jelent volt meg a Prot. egyh. és isk. lapban, mely cikksorozat közelebből egy önálló füzetben is megjelent. Egy rég megoldásra váró fontos kérdést tárgyalt ebben a szakavatott író elfogulatlanul, a történeti igazság tiszta fényénél. Óhajtuk, hogy minél szélesebb körben elterjedjen s figyelemre méltassék e becses mű főleg a kérdés eldöntésére hivatott képviselőknél is. Megjelent Budapesten. Ára ?

„Egy nagy néne levelei“ czimen Warga Lajos, sárospataki tanár, elhunyt nejének Rajka Teréznek, ki számos elbeszélést és költeményt is írt, hátrahagyott irataiból egy igen érdekes kis művet bocsátta közre. Megboldogult szerző, ki maga is egyike volt a legnemesebb gondolkozásu, finom műveltségű s a mellett a legegyszerűbb s a legtermészetesebb nőknek, e művet nem a világ hölgyei, hanem ama fiatal közép-osztály, igazán házi nők számára írta, kik az élet komolyabb szakának még csak küszöbén állanak. A huszanöt levélben, melyekben egy néhány költött család története van előadva, szerző összehasonlítja a közelmúltat a jelennel, s az életből vett példákkal igyekszik bébizonyítani, hogy nem mind jó az, a mi divat; hogy a nagyralátás, fényűzés, szereplési vágy sok családnak a megrontója; hogy az egyszerűség, a munka, szerény körülmények között is boldoggá, elégedetté tehet. Mikor az ember olvassa az egyszerű, de mégis oly vonzó iránylyal előadott bölcs és hasznos tanácsokat: önkéntelenül eszébe jut Goldsmithnek a „Wakefield-i lelkész“ című nemes irányú és oktató családi regénye, melynek sze lemében és irányában vannak ez üdvös tanácsok is tartva a felnőtt leányoknak és fiatal asszonyoknak. Jelzett mű ára 60 kr. s kapható a Pfeiffer Ferdinánd-féle könyvkereskedésben Budapesten s Warga Lajos tanárnál Sárospatakon. Mi a legmelegebben ajánljuk t. olvasóink figyelmébe annyival is inkább, mert a kiadó, mint az általa írt előszóban elmoudja, a befolyt jövedelemből szerzőnek egy szerény siremleket szándékszik állítani s hátrahagyott költeményeit életrajzával és arczképpel közrebocsátani.

„Magyar Könyvtár“ czimen egy jóra való vállalatot indítottak meg Dr. Székely Ferencz, Dr. Staub Móricz és Bakos János. Céljük az, hogy a nép kezébe oly hasznos és mulattató olvasmányokat nyujtsanak, melyek a szívet nemesítik, az értelmet fejlesztik és az embernek azt a törekvését, hogy hazájának hasznavehető munkás tagja lehessen, előmozdítják. A szerkesztőségünkhez beküldött 4 füzet, u. m. „A boldogság alapköve“, „A lélek tükre“ — Mayer Miksától s „Népmesék“ Győry Vilmostól — „Gazdasági rendszer“ Galgóczy Károlytól — teljesen igazolja, hogy a szerkesztők ígértöket be is váltják. Mi e derék vállalatot, mely a magyar nép értelmi és erkölcsi fejlesztését nagyban elősegíti, melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. Egyes füzetek ára 15 kr. Kiadja: Aigner Lajos Budapesten.

„Méhészeti káté“. A magyar országos méhészeti egyesület által pályadíjjal jutalmazott mű. Írta Kühne Ferencz. Budapest. Kiadja a magy.

orsz. méhészeti egyesület, 1882. Bolti ára 1 frt. A 206 lapra terjedő s képekkel illusztrált pályaműről a bírálók véleménye a volt, hogy az úgy az elmélet helyes leírásában, valamint a gyakorlat helyes utmutatásában felülmúl minden eddig létező magyar méhészeti könyvet. Ajánljuk a méhészettel foglalkozók figyelmébe.

Electromos szikra-áramok kiegyenlítődése. Egyed Mózes főreálisk. tanártól. Különlenyomata az Orvos-természettudományi értesítőből. E kis füzet nagy tanultságra és önálló vizsgálódásra mutat s minden tekintetben dicséretére válik a tudós tanárnak.

„Magyar Prot. Egyh. és Isk. Figyelő“ IV. füz. tartalma: Igehirdetés és lelkipásztorkodás. Czelder Márton. A közoktatás viszonya az államhoz és felekezethez. Melegh Gyula. A presbiteri egyházkezelés Skóciában. Venetianer Sándor. És a rendes rovatok „Magyar tanügy“ X. évf. IV. V. füz. a következő értékes főbb cikkekkel jelent meg: Hartmann rendszerének alapfogalmai. Alexándér Bernáth. A római nevelés. Oscar Browning. Maróthi György. Adalék a XVIII. száz methodikájához. Császár K. A realiskolák matematikai tantervéről. Suppan V. Pro domo II. Kármán Mór.

Beküldettek: „A magyarországi reformált egyház országos zsinatának jegyzőkönyve“ s „Az országos tanítói közgyűlés munkálatai“, az első a múlt őszön tartott debreczeni zsinat, az utóbbi az 1881. augusztusi országos tanítói gyűlés működését tárgyalja. Katholikus Csallád, katolikus vallási, társadalmi, köznevelődési és gazdasági képes hetilap. Megjelenik minden vasárnap. Ára egész évre 6 frt. Szerkeszti Viszoly István. Budapest, VII., dohány-utca 10. sz. Növendékek Lapja. Szerkeszti Vessi Emil. Főmunkatárs ifj. Szász Károly. Megjelenik Kolozsvárt a Franklin nyomdában, hetenként szerdán. E lap a 60-as években Réthi Lajos által hasonló címmel szerkesztett ifjusági lap által kiváltást kívánja elfoglalni. A mutatványszám érdekesen van összeállítva. Ára egész évre 3 frt.

KÜLÖNFÉLÉK.

Munkácsy nézete Krisztusról. Egy öreg francia pappal szemben, ki a „Krisztus Pilátus előtt“ című képen minden áron dicsőítést szeretett volna Krisztus feje köré, Munkácsy realistikus felfogását következőleg védte: „Hiszen — így szökö a művész — Krisztus éppen azért, mert „emberi“ ségének tiszta tudatával bírván, mégis szembezállt a borzasztó halállal, emelkedik előttünk oly nagygyá... Én nem tudnám e képet megfesteni, ha nekem Krisztust Istennek kellene képzelnem. Ő Istenhez hasonló lön bölcsesége, emberbaráti szeretete és önfeláldozása által.“ E nyilatkozatból világosan kitűnik, hogy Munkácsy, — ha névleg nem is, — de vallásos gondolkozását illetőleg: unitárius.

A Schulvereinkodás eme napjaiban érdekesnek látjuk közölni az alábbi levelet, mely éppen a Schulverein hazájából Poroszországból érkezett hozzánk s melyből erdélyi szász atyánkfiai láthatják, hogy Poroszországban sem mindenki esküdtött fel a Schulverein zászlója alatt a magyar nyelv és műveltség ellen, sőt olyanok is vannak, kik érdemesnek találják fáradságot venni a barbarnak keresztelt nyelv elsajátítására. A levél úgy, a mint magyarul írva van, szórul-szóra a következő: „Az északi tengerparton, Königsbergben; 1882, Február 26-án. Igen tisztelt Kiadóhivatal! Vagyok bátor az igen tisztelt kiadóhivatalt kérelmemmel felkeresni. Én szeretnék a „Ker. Magvető“re előfizetni, de az előfizetési árat nem tudom, sem a lapot (vagyis folyóiratot) nem ismerem, kérnék tehát a „Keresztény Magvető“-ből egy példányt